

Revisionsplan för Nacka Kommun 2023

Fastställd 2023-02-01

Uppdaterad 2023-11-22

Innehållsförteckning

1	Uppdrag och mål.....	3
1.1	Revisorernas uppdrag	3
1.2	Samordnad revision.....	4
1.3	Revisionens mål	4
1.4	Aktiviteter.....	4
2	Risk och väsentlighet	5
2.1	Revisionsinsatser och revisionsprojekt	5
2.1.1	Årlig granskning	5
2.2	Övergripande granskning av nämnder	6
2.3	Lekmannarevision i bolagen	8
2.4	Fördjupande granskningsprojekt och förstudier	8
2.4.1	Museet Hamn.....	8
2.4.2	Stöd för barns språkutveckling	9
2.4.3	Detaljplanprocessen.....	9
2.4.4	Skyddade personuppgifter	10
2.4.5	Personal- och kompetensförsörjning	10
2.4.6	Intern kontroll kopplat till risken för fusk med assistansersättning.....	11
2.4.7	Auktorisation av anordnare i kundvalssystemet.....	11
2.4.8	Förstudie av Saltsjöbanan.....	12
2.4.9	Förstudie av välfärdsbrott inom föreningsbidrag	12
2.4.10	Andra områden där revisorerna överväger att genomföra granskning	13
2.4.11	Uppföljning av tidigare granskningar	13
2.5	Redovisningsrevision.....	13
2.6	Ansvarsprovningen	14
3	Revisorernas särskilda granskning.....	15
3.1	Särskild granskning av styrelser och nämnder.....	15
4	Kompetensutveckling och nätverk	16
5	Kommunikation.....	16
6	Kansliservice.....	17

Revisionsplan 2023 för Nacka kommun

Kommunrevisorernas uppgifter följer av kommunallag, god revisionsred i kommunal verksamhet (såsom den definieras av SKR och Skyrev) och revisionsreglemente. Skriften "God revisionsred i kommunal sektor" har uppdaterats och den nya versionen kom ut hösten 2022. Revisionen syftar ytterst till att ge kommunfullmäktige underlag till ansvarsprövning av nämnder, styrelser och enskilda förtroendevalda.

I denna revisionsplan redovisas planerade revisionsinsatser och projekt för år 2023. Inriktningen baseras på revisorernas risk- och väsentlighetsanalys. Beslut om förändrad inriktning i granskningen kan bli aktuell utifrån händelser i kommunen som inte kan förutses samt förändringar i omvärlden. Revisionsplanen för 2023 fastställdes 2023-02-01. Under året har den utvidgats med ytterligare två fördjupade granskningar och två förstudier. Det är skälet till att en kompletterad revisionsplan fastställs för 2023. Tillkommande text finns i avsnitt 2.4 *Fördjupade granskningar* samt i uppställningen i avsnitt 3.1 *Särskild granskning av styrelser och nämnder* av vilka revisorer som bevakar viss nämnd har namnbyte gjorts sedan ny revisor tillträtt.

Revisionen består av de åtta förtroendevalda revisorerna och deras sakkunniga biträden. I Nacka kommun biträds revisorerna av Ernst & Young AB (EY).

1 Uppdrag och mål

1.1 Revisorernas uppdrag

Revisorerna prövar om:

- ◆ verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- ◆ räkenskaperna är rättvisande
- ◆ den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig

För att kunna ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprövning granskar revisorerna årligen all verksamhet som bedrivs inom nämnders och styrelser verksamhetsområden. Med all verksamhet avses styrelser och nämnders olika verksamheter som utförs inom deras verksamhetsområden såväl i egen regi som av externa utförare. Det avser också styrelser och nämnders aktiviteter och verksamheter på ett övergripande plan samt ur ett kommun-koncernperspektiv.

Granskningen av styrelser och nämnders styrning och interna kontroll är central, särskilt i situationer där organisation och utförandeformer varierar och förändras över tiden. Nacka kommun har dessutom en mycket stark tillväxt enligt planerna fram till 2030.

Delårsrapport och årsredovisning, inklusive den sammanställda redovisningen, granskas årligen. Revisorerna ska även bedöma om resultaten i delårsrapporten och årsredovisningen är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om i budgeten och planen för ekonomin.

Revisorerna ska skriftligen uttala sig om detta, dels i uttalande över delårsrapporten och dels i revisionsberättelsen.

Revisionen granskar också kommunens samlade verksamhet i förvaltning och bolag ur ett övergripande ägar- och styrperspektiv. Kommunstyrelsens uppsikt är av central betydelse i ägarstyrningen och förvaltningskontrollen och därmed också för revisorernas granskning. Revisorernas bedömning lämnas i revisionsberättelsen och fortlöpande under året i revisionskrivelser.

1.2 Samordnad revision

Samordnad revision mellan kommunförvaltningen och dess bolag är ett viktigt instrument för ägarens, d v s kommunfullmäktiges, kontroll och uppföljning. Vid sidan av den revision som enligt Aktiebolagslagen görs av yrkesrevisorer i bolagen ska också de förtroendevalda revisorerna granska verksamheten. I den rollen är de förtroendevalda revisorerna lekmannarevisorer enligt aktiebolagslagens regelverk. Den samordnade revisionen ger förutsättningar att bedöma hur kommunen arbetar med ägarstyrning och förvaltningskontroll. Granskningen sker utifrån ett övergripande ägar-/ styrperspektiv där ägardirektiven utgör en väsentlig grund för granskningen.

Lekmannarevisorernas uppgift i de kommunala bolagen är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna kontrollen är tillräcklig samt om anvisningar från årsstämman följts. Granskningen ska ske enligt god sed och resultera i en granskningsrapport med tillhörande granskningsredogörelse som presenteras för årsstämman via respektive bolags styrelse. Granskningsrapporten ska även fogas till revisionsberättelsen för Nacka kommun.

1.3 Revisionens mål

Revisionens övergripande mål är att verka för att fullmäktiges mål och uppdrag fullföljs. Insatserna ska präglas av en god dialog med kommunens politiska och administrativa ledning samt av en stödjande och förebyggande revisionsprocess.

Målen i granskningen är att:

- ◆ Genomföra revisionsinsatser med en hög kvalitet som bidrar till förbättringar och en ökad säkerhet och effektivitet i Nacka kommuns verksamhet.
- ◆ Använda de tilldelade resurserna så effektivt som möjligt.
- ◆ Leva upp till god revisionsmedvetenhet i kommunal verksamhet och till kommunallagens intentioner.

1.4 Aktiviteter

Aktiviteter för att uppnå målen:

- ◆ Kontinuerlig kommunikation med och avrapportering till kommunfullmäktiges presidium. Vid minst två tillfällen per år informeras hela kommunfullmäktige om revisionens arbete.
- ◆ Möten med styrelse/nämnder och tjänstemän som ett led i en öppen dialog och med syfte att revisionen ska verka stödjande och förebyggande.
- ◆ Löpande följa kommunens utveckling genom att ta del av lägesrapporter och kontrollerade prognoser för verksamhet och ekonomi.
- ◆ Genomföra fördjupande granskningar baserade på relevanta väsentlighets- och riskanalyser som grund för ansvarsprövningen, men som också är till nytta i nämndernas kontinuerliga förbättringsarbete.

2 Risk och väsentlighet

Grunden för uppdraget och den planerade revisionsinriktningen är en väsentlighets- och riskbedömning som revisorerna genomfört. Denna tar sin utgångspunkt i dels förändringar i omvärlden, dels den aktuella situationen i Nacka kommun och fullmäktiges mål/uppdrag. Iakttagelser från tidigare års revisionsgranskningar och revisionens möten med styrelse/ nämnder har beaktats.

Väsentlighets- och riskanalysen görs i samverkan mellan de förtroendevalda revisorerna och EY. De förtroendevalda revisorerna beslutar om vilka fördjupade granskningar som ska göras samt inriktning och omfattning av dessa. I sin bedömning har revisorerna beaktat riskernas väsentlighet och revisionsrisken, dvs. risken för att revisorerna gör felaktiga uttalanden i revisionsberättelsen eller inte förmår lyfta fram väsentliga förhållanden som har betydelse för ansvarsprövningen.

För att minska revisionsrisken inriktas insatserna på att granska verksamhetens styrning och ledning. I detta innefattas bland annat styrelsens/nämndens förmåga att hantera risker och förändrade/ökade åtaganden/behov i verksamheten samt styrning med syfte att uppnå en ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning.

Till detta ska läggas att revisionen granskar på vilket sätt styrelse och nämnder tar ansvar för den politiska styrningen i förhållande till den verkställande förvaltningen/ tjänstemannaorganisationen. Granskningen avser även hur styrelser och nämnder säkerställer att beslut som fattas byggs på kvalitetssäkrat beslutsunderlag.

Kommunens omfattande investeringsplaner kräver väl utvecklade strategier, kontinuerligt uppdaterade riskanalyser och underbyggda beslutsunderlag. Bland annat gäller detta områdena planarbete, kompetensförsörjning och finansiering. Det ställer höga krav på kommunstyrelsen och de ansvariga nämnderna, gällande bland annat en god projekthantering, inbördes information och dialog, liksom information och dialog med olika aktörer i kommunen och med ett snabbt växande antal medborgare.

2.1 Revisionsinsatser och revisionsprojekt

Revisionen ska årligen granska all verksamhet. Den årliga granskningen sker genom såväl övergripande som grundläggande granskning samt fördjupade granskningar.

2.1.1 Årlig granskning

Den årliga granskningen bygger på en kombination av olika metoder och tillvägagångssätt för att granska verksamheten med syfte att bedöma om nämnder och styrelser har en tillfredsställande styrning och intern kontroll. Den genomförs genom att fortlöpande ta del av relevanta skriftliga dokument t.ex. mål- och styrdokument, protokoll och övriga handlingar samt genom möten med nämnder/verksamhet i samband med revisionsammansåttningsmöten eller verksamhetsbesök (*övergripande granskning*).

Vidare granskas nämndernas interna kontroll, delårsbokslut och årsredovisning (*grundläggande granskning*). Därutöver genomförs *fördjupade granskningar* utifrån risk- och väsentlighetsbedömningen samt erfarenheterna från den övergripande och grundläggande granskningen. *Löpande granskning av grundläggande dokument*.

Utgångspunkten för granskningen är de mål och uppdrag som fullmäktige givit kommunstyrelse och nämnder. Granskningen ska ge svar på hur styrelsen/nämnder mottar, genomför och återredovisar mål och uppdrag. Kommunens bolag förutsätts utifrån sina ägardirektiv genomföra stipulerad verksamhet.

Den årliga granskningen omfattar flera steg och genomförs löpande under revisionsåret med hjälp av:

1. *Årlig väsentlighets- och riskanalys*
 - mål- och budgetdokument
 - ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter och bokslut
 - riktlinjer
 - beslutsunderlag och protokoll
 - beskrivning av internkontrollsystem
 - beskrivning av redovisningssystem
 - delegationsordning
2. *Kommunikation med den verksamhet som granskas i samband med:*
 - genomförda granskningsinsatser
 - särskilda överläggningar i samband med revisionens sammanträden
3. *Möten med nämnder/verksamhet genom:*
 - Frågor och dialog med inbjudna företrädare från de nämnder/verksamheter som prioriteras under året.
4. *Granskning av delårsrapport, intern kontroll kopplat till räkenskaperna samt årsredovisning*
 - Genomförs med utgångspunkt i en väsentlighets- och riskanalys.
5. *Bedömning om ansvarig nämnd/styrelse skapat förutsättningar för tillräcklig styrning och uppföljning samt om relevanta interkontrollsystem finns och fungerar tillfredsställande.*

2.2 Övergripande granskning av nämnder

Kommunallagens krav på årlig granskning av all verksamhet genomförs genom en dialog med företrädare för styrelse/nämnd och verksamheten. De revisionsfrågor som revisionen för dialog kring förbereds och översänds till berörd styrelse/nämnd (motsvarande) innan mötena genomförs.

Under 2023 planeras möten med bl.a.

- Kommunstyrelsen
- Miljöutskottet
- Fritidsnämnden
- Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
- Natur- och trafiknämnden
- Utbildningsnämnden
- Val- och demokratinämnden

Mötena genomförs i allmänhet med nämndens presidium. Men vi planerar även att i något fall bjuda in hel nämnd till hearing. Vid mötena ställs ett antal generella och specifika frågor till nämnderna. I vissa fall kompletteras dessa senare med fördjupade granskningar. De specifika frågorna fastställs vid revisionsmöte innan frågorna sänds till de inbjudna. Även tjänstemän i ledande befattning kan bjudas in till revisorernas möten för att informera om förhållanden av intresse för revisionen. För 2023 planeras tjänstemän bjudas in för att informera om verksamheterna, bl a stadsdirektören, stabschefen (säkerhetsfrågor, krishantering mm), social- och äldredirektören, ekonomi- och finansdirektören (mars ÅR och oktober T2), stadsbyggnadsdirektören, miljö- och bygglovsdirektören, produktionsdirektör Valfärd skola, fastighetschef och företrädare för den lokala polismyndigheten.

Exempel på generella frågor:

1. Bedömning av verksamhetens måluppfyllelse och ekonomiska resultat.
2. Hur säkerställer styrelse/nämnd att verksamheternas mätning, bedömning och återrapportering av måluppfyllelse grundar sig på relevanta mått och tillförlitliga mätningar?
3. Hur arbetar nämnd/styrelse med intern styrning och kontroll (inkl. riskbedömningar, åtgärdsplaner och uppföljning)? I frågan ingår även uppföljning av risk för oegentligheter såsom mutor, bestickning och bedrägeri.
4. Upphandling/inköp
5. Hur säkerställer nämnden att förvaltningslagen tillämpas inom nämndens ansvarsområden?
6. Hur följs olika typer av utförare/entreprenörer upp och vilka krav på åtgärder och kvalitet ställs?
7. Vilken är nämndens syn på verksamhetens kompetensförsörjning, kompetensbehov och säkerställande av kompetens?
8. Hur följs avtalstroheten upp kopplat till leverantörsavtal?
9. Hur är den interna kontrollen gällande informationssäkerhet utformad i nämnden för att säkerställa efterlevnad av dataskyddförordningen (GDPR)?
10. Krisberedskap
 - a) Har nämnden identifierat risk- och sårbarheter inom sina verksamhetsområden?
 - b) Har nämnden mot bakgrund av identifierade risker (om så skett) antagit handlingsplan för att reducera dessa risker och därmed minska sårbarheten?
 - c) Har nämnden planerat för samt genomfört övningar för att utbilda sin organisation inför en extraordinär händelse?
 - d) Social oro är en av flera tänkbara risker, har nämnden ett förebyggande arbete i bred samverkan med flera aktörer för att tidigt upptäcka och motverka social oro?

2.3 Lekmannarevision i bolagen

Revisorerna kommer under året att som lekmannarevisorer stärka samverkan med bolagens yrkesrevisorer. En årlig gemensam genomgång av bolagens verksamhet planeras in.

Exempel på frågor som är viktiga att följa upp, utöver den granskning som gjordes av anläggningstillgångar i NEAB och NVOA:

- Följsamhet till ägardirektiv
- Intern kontroll
- Hållbarhetsarbete
- Informations- och säkerhetsarbete
- Arbetet med nödvattenplan. Upplägg och tidplan?
- Säkerställande av tillräcklig nätkapacitet med hänsyn till utbyggnaden i Nacka liksom kapacitet för vattenförsörjningen och avfallsverksamheten.
- Finansiering av investeringar
- Storleken på NEAB:s avkastning till kommunen
- Avfallsverksamhetens ekonomi

2.4 Fördjupande granskningsprojekt och förstudier

I det följande redovisas de granskningsinsatser som prioriterats utifrån revisorernas bedömning av risk och väsentlighet.

2.4.1 Museet Hamn

Bakgrund	Museet Hamn öppnade 2014 och startade som ett regionalt utvecklingsprojekt med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden. Verksamheten är en del av kulturnämndens kulturårsarbete. Perioden januari 2018 – december 2022 drevs museet av Stiftelsen Kulturmiljövård efter en upphandling av driftavtal. Stiftelsen har trots möjlighet valt att inte förlänga avtalet och avslutar sitt uppdrag. Ett motiv som uppgetts är bristande lönsamhet. Kulturnämnden beslutade i juni 2022 att inleda en ny upphandling av driften av museet enligt lagen om upphandling av koncessioner (LUK) och med tillämpning av ett tävlingsförfarande.
Syfte och inriktning	Granskningen syftar till att utreda vilket syfte kommunen har med museets verksamhet på kort och lång sikt och i vilken utsträckning ambitionerna är förankrade. En kartläggning ska göras av historiken för museet Hamn från starten som regionalt utvecklingsprojekt till nutid. Granskningen syftar också till att bedöma om museet är en kommunal angelägenhet och om verksamheten genomförs på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredställande sätt
Ansvarig nämnd	Kommunstyrelsen och kulturnämnden.
Intervjuer	Intervjuer genomförs med bl.a kulturnämndens presidium, direktör kultur och fritid, ansvariga tjänstemän inom kulturnämndens verksamhet, kommunstyrelsens presidium samt stadsdirektören.
Ungefärlig tidplan	December - mars 2023.

2.4.2 Stöd för barns språkutveckling

Bakgrund	<p>I Läroplan för förskolan framgår att förskolan ska stimulera barns språkutveckling i svenska. Utbildningen ska ge barnen förutsättningar att kunna tänka, lära och kommunicera i olika sammanhang och för skilda syften. I skollagen framgår vidare att barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.</p> <p>I förskolans undervisning ska eleverna erbjudas variation av arbetssätt, uttrycksformer och lärmiljöer som gynnar övergången från förskola till skola och fritidshem.</p>
Syfte och inriktning	Granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsen och utbildningsnämnden säkerställer att förskolan stimulerar barnens språkutveckling i svenska, ger det stöd som barn med speciella behov behöver för sin utveckling samt medverkar till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. Granskningen syftar även till att bedöma om undervisningen i förskoleklass, avseende språklig utveckling, förebygger och främjar elevernas övergång till skola och fritidshem.
Ansvarig nämnd	Kommunstyrelsen och utbildningsnämnden
Intervjuer	Intervjuer genomförs med bl. a företrädare för välfärd skola och utbildningsenheten samt med presidierna i kommunstyrelsen och utbildningsnämnden.
Ungefärlig tidplan	Februari – maj 2023.

2.4.3 Detaljplaneprocessen

Bakgrund	<p>Kommunens planmonopol omfattar allt från översiktsplan till detaljplan och bygglov. Kommunen får reglera användningen av mark- och vattenområden och bebyggelse i detaljplaner och områdesbestämmelser. När kommunen tar fram en detaljplan görs det enligt en lagreglerad process med syfte att säkra insyn för berörda, att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt och att förankra förslaget.</p> <p>Detaljplaner kan upprättas på begäran av privata exploatörer och av kommunstyrelsen. För en snabbväxande kommun finns behov av en god planberedskap samtidigt som detaljplaneprocessen ska tillgodose hela samhällets intressen. Det ställer krav på en demokratisk process.</p>
Syfte och inriktning	Granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsen och miljö- och stadsbyggnadsnämnden genomför detaljplaneprocessen på ett ändamålsenligt sätt som säkerställer god planberedskap.
Ansvarig nämnd	Kommunstyrelsen och miljö- och stadsbyggnadsnämnden
Intervjuer	Intervjuer genomförs med bl. a företrädare för enheten för strategisk stadsutveckling, exploateringsenheten, planenheten, Nacka Energi AB, Nacka Vatten och Avfall AB samt presidierna i kommunstyrelsen samt miljö- och stadsbyggnadsnämnden.
Ungefärlig tidplan	Februari – maj 2023

2.4.4 Skyddade personuppgifter

Bakgrund	Den som är utsatt för hot kan i vissa fall få skyddade personuppgifter. Personer med skyddade personuppgifter riskerar allvarliga problem om kommunens nämnder och bolag röjer skyddade uppgifter. Kommunen och bolagen bör därför ha säkra rutiner och riktlinjer för att säkerställa korrekt hantering av dessa uppgifter. Det är väsentligt att dessa arbetssätt och metoder är välkända hos samtliga medarbetare då i princip samtliga kan komma i kontakt med skyddade personuppgifter via kundkontakter eller som kollega.
Syfte och inriktning	Granskningen syftar till att bedöma hur kommunen och bolagen säkerställer att uppgifter som rör skyddade personuppgifter inte röjs till obehöriga samt om kommunens och bolagens rutiner är ändamålsenliga och tilläpade. Granskningen avser skyddade personuppgifter för såväl anställd personal som för kommuninvånare.
Ansvarig nämnd	Kommunstyrelsen, socialnämnden, Nacka Energi AB, Nacka Vatten och Avfall AB
Intervjuer	Intervjuer genomförs med bl. a företrädare för ledningsstaben, Digitaliseringsenheten, HR-staben, Personalenheten, Juridik- och kanslistaben, chefer och handläggare inom Valfärd samhällsservice och Äldreomsorg, chefer och handläggare inom Valfärd skola, verkställande direktörer samt ev bolagsordförande och vice. Intervjuer genomförs med presidierna i kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden.
Ungefärlig tidplan	Februari – maj 2023

2.4.5 Personal- och kompetensförsörjning

Bakgrund	I den organisationsmodell Nacka tillämpar ska det råda konkurrensneutralitet mellan egen regi och entreprenader. Egenregiverksamheten är organiserad under kommunstyrelsen och dess verksamhetsutskott fördelad mellan områdena Valfärd skola och Valfärd samhällsservice. Kommunstyrelsen är kommunens personalorgan. I detta ingår bland annat personalansvar, att tillhandahålla kommunal produktion av tjänster samt att ansvara för produktionen av tjänster inom samtliga nämnders ansvarsområden. Kommunen tillämpar processororienterat arbetssätt där personalprocessen ska bidra till att kommunen utvecklas som attraktiv arbetsgivare i framkant med stolta, motiverade, kompetenta och friska medarbetare.
Syfte och inriktning	Granskningen avser personalprocessen med syfte att bedöma om det finns en ändamålsenlig personal- och kompetensförsörjning.
Ansvarig nämnd	Kommunstyrelsen, miljö- och stadsbyggnadsnämnden, nämnden för arbete och försörjning, socialnämnden och utbildningsnämnden.
Intervjuer	Intervjuer genomförs med bl. a företrädare för valfärd samhällsservice, HR-staben, ledningsstaben, stadsledningskontoret, presidierna i kommunstyrelsen, miljö- och stadsbyggnadsnämnden, nämnden för arbete och försörjning, socialnämnden och utbildningsnämnden.
Ungefärlig tidplan	Februari – juni 2023.

2.4.6 Intern kontroll kopplat till risken för fusk med assistansersättning

Bakgrund	<p>Under senare år har media uppmärksammat flera domar och förundersökningar avseende organiserat fusk med assistansersättningar. En gemensam nämnare är att det ofta är brott som pågått en längre tid, beloppen är stora och inte sällan avses s.k. anhörigvårdare.</p> <p>Enligt Brå har välfärdsbrottslighet upptäckts främst inom vissa branscher där felaktiga utbetalningar av inom personlig assistans är vanligast. Statistik visar att cirka 4–7 procent är felaktiga utbetalningar vilket innebär att det årligen rör sig om mångmiljonbelopp. Därutöver saknar kommuner ofta metoder för att upptäcka den typen av allvarlig välfärdsbrottslighet. Nacka kommun hade under 2022 drygt 50 individärenden med beslut om personlig assistans enligt 9 kap § 2 LSS.</p>
Syfte och inriktning	Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll för att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott i verksamheten samt att undersöka i vilken utsträckning kommunens kontrollsystem är tillräckligt för att uppmärksamma välfärdsbrott inom det granskade området. Granskningen syftar inte till att upptäcka eller utreda specifika bidragsbrott.
Ansvarig nämnd	Socialnämnden.
Intervjuer	Intervjuer genomförs med chefer, specialister, handläggare som utreder utbetalning av assistansstöd, ekonomiska och administrativa assistenter samt nämndens presidium.
Ungefärlig tidplan	Maj - oktober 2023.

2.4.7 Auktorisation av anordnare i kundvalssystemet

Bakgrund	<p>Kundvalet omfattar nästan all individuellt riktad service inom förskola, utbildning, individ- och familjeomsorg samt äldreomsorg. Invånaren/kunden får en check av kommunen och väljer anordnare av tjänsten. Alla anordnare, kommunala såväl som privata, bedriver verksamhet på lika villkor. För att vara valbar inom kundvalssystemet måste privata anordnare uppfylla auktorisationskrav som kommunen satt upp. Om det uppstår brister i verksamheten kan kommunen återkalla auktorisationen. Kunderna kan byta anordnare om de inte är nöjda med kvaliteten på tjänsterna. Alla anordnare, privata som kommunala, konkurrerar med varandra om kunderna. Auktorisationsvillkoren är dels generella dels verksamhetsspecifika.</p>
Syfte och inriktning	Granskningen syftar till att bedöma om socialnämnden, utbildningsnämnden samt äldrenämnden säkerställt ett ändamålsenligt auktorisationsprocess och intern kontroll som säkerställer att kunder erhåller avsedda tjänster med tillräcklig kvalitet. Granskningen ska även ge svar på vilka riskbedömningar som görs i fråga om välfärdsbrott samt om förebyggande och upptäckande kontroller är ändamålsenliga.
Ansvarig nämnd	Socialnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden.
Intervjuer	Intervjuer genomförs med chefer, övrig berörd personal samt de aktuella nämndernas presidium.
Ungefärlig tidplan	September - december 2023.

2.4.8 Förstudie av Saltsjöbanan

Bakgrund	<p>Nacka kommun och dåvarande Stockholms läns landsting ingick 2017 en avsiktsförklaring gällande att bygga en upphöjning av Saltsjöbanan mellan Nacka och Sickla station. I genomförandeavtalet åtar sig kommunen att ansvara för samordning och projektledning av regionens och kommunens gemensamma projekt. I enlighet med tidigare tecknad avsiktsförklaring åtar sig kommunen även merparten av alla kostnader för planering och genomförande av det gemensamma projektet.</p> <p>Planerad byggstart för projektet är första halvåret 2025 och utbyggnaden pågår sedan i cirka två år. Nästa steg i processen utgörs av ett genomförandebeslut som behöver fattas preliminärt vid årsskiftet 2023/2024. Planerat genomförandebeslut kommer att omfatta en beskrivning av projektets ekonomi och en utbyggnadspromemoria som beskriver planerad utbyggnad.</p>
Syfte och inriktning	Förstudiens syfte är att bedöma om dels beredningen av ärendet inför beslut om genomförandeavtal resulterat i ett allsidigt belyst underlag, dels om det under projektets planeringsfas skapats förutsättningar för en ändamålsenlig styrning och kontroll av projektet under genomförandefasen. Förstudien syftar också till att bedöma om det i ett senare skede kan finnas motiv till en fördjupad granskning.
Ansvarig nämnd	Kommunstyrelsen.
Intervjuer	Förstudien genomförs i huvudsak genom dokumentstudier samt intervjuer med företrädare kommunstyrelsen och projektledningen.
Ungefärlig tidplan	September-december 2023.

2.4.9 Förstudie av välfärdsbrott inom föreningsbidrag

Bakgrund	<p>Skatteverket pekar ut två former av välfärdsbrott, assistansersättning och föreningsstöd, som särskilt uppmärksammade och har tagit fram stödmaterial att använda i samband med utbetalningar. Brottsförebyggande rådet (BRÅ) har i rapport år 2022 "Välfärdsbrott mot kommuner och regioner - fel och oegentligheter bland företag och föreningar" framhållit att föreningsbidrag har en stor riskfaktor för välfärdsbrott.</p> <p>De förtroendevalda revisorerna genomförde 2017 en granskning avseende föreningsbidrag som pekade på brister inom den interna kontrollen samt i uppföljningen av att bidrag använts ändamålsenligt. Rekommendationen blev att säkerställa en ändamålsenlig uppföljning av att föreningar som erhåller bidrag använt dessa på ett korrekt sätt i enlighet med ansökan.</p>
Syfte och inriktning	Förstudiens syfte är att få indikationer på om de bidragsgivande nämnderna stärkt sin interna kontroll samt inkluderat risker för välfärdsbrottslighet. Förstudien utgör underlag för senare ställningstagande om eventuellt fördjupad granskning.
Ansvarig nämnd	Fritidsnämnden och Kulturnämnden.
Intervjuer	Förstudien genomförs i huvudsak genom dokumentstudier samt intervjuer med företrädare för respektive enhet.
Ungefärlig tidplan	September-december 2023.

2.4.10 Andra områden där revisorerna överväger att genomföra granskning

Utöver de granskningar som nämns ovan planerar revisorerna att genomföra åtminstone två andra fördjupade granskningar under året. Andra områden där revisorerna överväger att genomföra granskningar är:

- Krisberedskap och säkerhet
- Orosanmälningar och familjehem
- Kränkande behandling och mobbning i skolan

2.4.11 Uppföljning av tidigare granskningar

Följande granskningar som genomförts tidigare år följs upp.

- Kommunala aktivitetsansvaret (2019)
- Utskrivning från slutenvård (2020)
- Överförmyndarnämnden (2021)
- Exploateringsprocessen (2017)

2.5 Redovisningsrevision

Intern kontroll

Revisorernas kunskap och kontinuerliga uppdatering av hur den interna kontrollen fungerar i en organisation och nivån på densamma är en av hörnstenarna vid genomförande av revisionsuppdrag. Granskningen syftar till att bedöma om organisationen är ändamålsenlig och fungerar tillfredsställande.

Revisionens mål är att verka för korrekt redovisning, god ordning, tillfredsställande säkerhet och hög effektivitet i kommunens verksamhet.

Varje nämnd/styrelse är enligt kommunallagen skyldig att tillse att en tillräcklig styrning och kontroll finns och att verksamheten systematiskt följs upp och utvärderas. Nämnderna har således ansvar för att finna former för en god kontroll och säkra ändamålsenliga rutiner för både huvud- och stödprocesser inom kommunens verksamhet. För varje ansvarsområde alternativt process/ rutin bör det finnas klarlagt vilka krav och uppföljning som gäller för intern kontroll samt vilka kontrollmål som finns inbyggda i rutinerna.

Inom ramen för granskningen av korrekt redovisning ingår att granska och utvärdera kommunens rutiner och interna kontroll kopplat till redovisningsprocesser. Under 2023 ska räkenskapsrevisionen genomföras enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision (KISA). Syftet är bl a att en gemensam standard kan bidra till granskning av högre kvalitet, som är förutsägbar och där likartad rapportering från sakkunniga även kan ligga till grund för jämförelser inom den kommunala sektorn. Ytterligare syftar standarden till större säkerhet i slutsatser av revisionen. KISA tillämpas från den 1 januari 2023 och vi räknar med att den sannolikt gör revisionen mer tidskrävande.

Vår granskning har fortsatt tyngdpunkt på exploateringsredovisning innefattande granskning av rutiner och intern kontroll inom detta område. Granskningen omfattar i övrigt främst kommunens övergripande styrning och uppföljning av intern kontroll och rutiner för hantering av löner, leverantörsfakturor, kundfakturor, materiella anläggningstillgångar, momsredovisning, bokslutsprocess, kommunalrådets omkostnadskonton, ledningsnära frågor som representation etc, attester, redovisning av sociala avgifter, källskatt etc. I granskningen ingår också test av att rutinerna och den interna kontrollen fungerar. Särskild uppmärksamhet kommer att riktas på att den så kallade tvåhandsprincipen tillämpas.

Granskning av delårsrapporten

Granskningen innebär en översiktlig granskning av delårsbokslutet. Syftet är att bedöma om delårsbokslutet håller en tillfredsställande kvalitet och om det är upprättat i enlighet med god redovisningssed.

Granskningen innefattar också en bedömning av mål och måloppfyllelse. Syftet är också att på ett tidigt stadium identifiera eventuella väsentliga revisionsnoteringar inför årsbokslutet. Revisorerna ska lämna ett uttalande till fullmäktige som underlag för fullmäktiges behandling av delårsbokslutet.

Granskning av kommunens bokslut, koncernbokslut och årsredovisning

Granskning genomförs av dels årsredovisningen med förvaltningsberättelse, verksamhetsredovisning, balans- och resultaträkningar, finansieringsanalys, dels koncernredovisning med däri ingående verksamhetsredovisning, balans- och resultaträkningar, finansieringsanalys samt noter. Ställning tas till relevansen i boksluten. I granskningen av årsbokslutet vägs de överväganden och bedömningar in som gjorts vid den löpande granskningen och granskningen av delårsrapporten. Kommunens metoder för framtagande av årsbokslut bedöms och hur anvisningar tillämpats.

2.6 Ansvarsprövningen

Vid ansvarsprövningen ska revisorerna enligt god revisionssed beakta:

- Bristande måloppfyllelse - verksamhet
- Bristande måloppfyllelse – ekonomi
- Ohörsamhet/obstruktion
- Icke lagenlig verksamhet, brottslig gärning
- Bristande styrning och intern kontroll av verksamhet
- Bristande styrning och intern kontroll av ekonomi
- Otillräcklig beredning av ärenden
- Obehörigt beslutsfattande
- Ej rättvisande redovisning

3 Revisorernas särskilda granskning

3.1 Särskild granskning av styrelser och nämnder

För att leva upp till kraven på granskning av all verksamhet utför de förtroendevalda revisorerna - utöver den granskning som utförs av sakkunniga granskare - fortlöpande riktad granskning av det som sker i kommunstyrelsen, dess utskott samt nämnderna. Detsamma gäller de kommunala bolagen i revisorernas roll som lekmannarevisorer i bolagen.

Revisorerna har sinsemellan fördelat ansvaret för särskild bevakning enligt följande.

Styrelse/nämnd	Ansvarig
Kommunstyrelsen	Alla
Kommunstyrelsens arbetsutskott	Yvonne Wessman & Lars Berglund
Kommunstyrelsens verksamhetsutskott	Stefan Herczfeld & Monia Sturén
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott	Lars Stenholm
Kommunstyrelsens trygghetsutskott	Dan Johansson
Kommunstyrelsens miljöutskott	Lars Palmberg
Beredningen för beredskapsfrågor	Lars Berglund
Fritidsnämnden	Marie-Louise Barrenäs
Kulturnämnden	Dan Johansson
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Lars Stenholm
Natur- och trafiknämnden	Lars Berglund
Nämnden för arbete och försörjning	Stefan Herczfeld
Socialnämnden	Lars Palmberg
Utbildningsnämnden	Monia Sturén
Val- och demokratinämnden	Marie-Louise Barrenäs
Äldrenämnden	Yvonne Wessman
Överförmyndarnämnden	Dan Johansson
De kommunala bolagen	Alla

I den löpande bevakningen ingår att:

- ◆ följa och informera sig om kommunens verksamheter, i synnerhet verksamheten inom bevakningsområdet samt att övergripande rapportera om väsentliga iakttagelser i revisionsperspektiv från nämnder/ protokolläsning mm.,
- ◆ ge uppslag till fördjupade granskningar,
- ◆ ge signaler om vad som kan lyftas fram som angelägna revisionskommentarer i delårsrapport och bokslutsgranskning,
- ◆ ge uppslag till nämnd- och verksamhetsträffar.

Övriga ansvarsroller:

- a. Sammankallande och vice sammankallande ansvarar för att bevaka inkommen post i revisorernas postfack.
- b. Sammankallande och vice sammankallande utarbetar förslag till revisorernas budget och svarar för uppföljning och rapportering av budgetutfallet.
- c. En revisor har ett särskilt ansvar för IT-frågor.

4 Kompetensutveckling och nätverk

Med den snabba utvecklingstakt som råder i kommunal verksamhet och inom revisionen behöver de förtroendevalda revisorerna löpande utveckla sin kompetens. Detta sker genom deltagande i nätverk, regionalt och nationellt, i seminarier och konferenser samt genom riktade utbildningsinsatser och studiebesök. Revisionen får löpande inbjudningar till diverse seminarier och konferenser. Prioritering av dessa sker vid revisionens möten.

Med start hösten 2020 genomförde Region Stockholms revisorer i samverkan med kommunrevisorer i länet ett gemensamt granskningsprojekt om samspelet mellan slutna medicinsk vård och kommunerna vid utskrivning. Regionens revisorer och kommunrevisorer i åtta kommuner, varav Nacka är en, drev projektet som avrapporterades i början av 2021. Nätverket mellan regionen och länets kommuner är ett exempel på nätverk som revisorerna medverkar i.

Det sakkunniga biträdet orienterar revisorerna löpande om nyheter och förändringar som, utifrån ett revisionsperspektiv, kan vara aktuella för Nacka kommun.

5 Kommunikation

Granskningen sker så långt möjligt i samarbete med dem som granskningen berör, innan den formella kommunikationen och rapporteringen sker till ansvarig styrelse eller nämnd. Berörd nämnd/förvaltning ges tillfälle till faktagranskning innan rapport slutligt fastställs. För att få information om verksamheten tas initiativ till gemensamma möten mellan revisorerna och kommunstyrelsen/presidiet samt med nämnd/förvaltning.

Revisionsrapporterna hålls korta med fokus på väsentliga iakttagelser och förslag till förbättringsområden. Viss rapportering sker genom powerpointbilder. Ett Info-blad med en sammanfattning på en sida tas fram för varje rapport.

Revisionens iakttagelser kommuniceras via revisionsberättelse och verksamhetsberättelse till kommunfullmäktige samt revisionskrivelser jämte revisionsrapporter till berörda nämnder/styrelser. Revisionskrivelserna är revisorernas formella sätt att delge nämnder och styrelser vilka bedömningar revisorerna gör utifrån utförda granskningar eller andra aktiviteter.

I skrivelserna tas vanligtvis upp både förbättringsförslag och markeringar av brister som bör åtgärdas. Nämnder/styrelser förutsätts återkomma till revisorerna med svar på det som tas upp i revisionskrivelserna och underliggande granskning. Revisionen förmedlar även iakttagelser muntligt, t ex vid möten med presidier.

Kommunikation med kommunfullmäktige sker via dess presidium ett par gånger per år, där bland annat revisionens inriktning och revisionsprojekt stäms av samt revisionsberättelsen överlämnas. Revisions skrivelser och i förekommande fall revisionsrapporter översänds löpande till kommunfullmäktige. Revisorerna har en stående punkt på kommunfullmäktiges föredragningslista för anmälan av revisions skrivelser och rapporter mm. För att stärka banden med fullmäktige närvarar två revisorer i rullande schema på fullmäktiges möten utom i november. Syftet är främst att vara tillgängliga för samtal med ledamöter och ersättare i KF. Vi revisorer avser även att i ökad utsträckning anmäla gjorda granskningar vid fullmäktigesammanträdena. Revisionens förslag till budget överlämnas till fullmäktiges presidium för vidare beredning.

6 Kansliservice

I den administrativa servicen som tillhandahålls av sakkunnigt biträde ingår medverkan i sammanträden, för- och efterarbete, arkivering med gallringsplan och övriga administrativa göromål samt möten med fullmäktiges presidium och styrelse/nämnder samt viss rådgivning.